

## СУБ'ЄКТ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ, ПЕРЕДБАЧЕНОГО СТАТТЕЮ 172<sup>8</sup> КОДЕКСУ УКРАЇНИ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ, В ЧАСТИНІ ДІЇ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ»

### SUBJECT OF AN ADMINISTRATIVE OFFENSE UNDER ARTICLE 172<sup>8</sup> OF THE CODE OF UKRAINE ON ADMINISTRATIVE OFFENSES, IN TERMS OF THE LAW OF UKRAINE "ON PREVENTION OF CORRUPTION"

Усікова Н.П., аспірант заочної форми навчання  
наукової лабораторії з проблем превентивної діяльності та запобігання корупції  
Навчально-науковий інститут № 3 Національної академії внутрішніх справ

У статті вказується, що норми ст. 172<sup>8</sup> Кодексу України про адміністративні правопорушення є важливим засобом протидії корупційним правопорушенням, пов'язаних з незаконним розголошенням або використанням в інший спосіб інформації, яка виникає під час діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування, зокрема в частині дії Закону України «Про запобігання корупції». На думку автора необхідно уточнити перелік посад, займаючи які, особи стають суб'єктом вказаного делікта в частині дії Закону України «Про запобігання корупції», а також виявити можливі прогалини у чинному законодавстві у зв'язку з реалізацією вказаної норми, та виробити у зв'язку з цим пропозиції щодо їх врегулювання.

Автор зазначає, що у примітці до ст. 172<sup>8</sup> КУпАП визначено категорії осіб, які стають суб'єктом вказаного делікту за 1 та 2 частинами. Так, за частиною 1 такими є особи, перелік яких чітко сформульований у пункті 1 частини першої статті 3 Закону України «Про запобігання корупції».

Що стосується осіб, які зазначені у підпункті «в» пункту 2 частини першої статті 3 Закону України «Про запобігання корупції», то тут автор вказує на певні існуючі вади у чинному законодавстві, якими визначаються не всі категорії осіб, які залучені до розгляду справ конкурсними комісіями, утворених відповідно до законів України «Про державну службу», «Про службу в органах місцевого самоврядування», інших законів, і одночасно не є суб'єктами частини 1 ст. 172<sup>8</sup> КУпАП. Надаються пропозиції щодо усунення вказаних вище вад, а також акцентується увага на необхідність узгодження та синхронізації норм ст. 43 Закону України «Про запобігання корупції» та примітки до ст. 172<sup>8</sup> КУпАП.

Розглядаючи положення частини 2 ст. 172<sup>8</sup> КУпАП, автором визначається орієнтовний перелік посад, займаючи які, особи можуть бути ознайомлені у зв'язку з виконанням службових або інших визначених законом повноважень зі змістом повідомлень про корупцію, яке надійшло від викривача, чи інформацією, яка утворюється під час розгляду такого повідомлення в процесі дисциплінарного, адміністративного та кримінального провадження, і, відповідно, такі особи можуть бути віднесені до суб'єкта вказаної вище норми адміністративного правопорушення.

**Ключові слова:** викривач, інформація, корупційне правопорушення, адміністративна відповідальність, суб'єкт, Закон України «Про запобігання корупції», Кодекс України про адміністративні правопорушення.

The article indicates that the norms of Art. 172<sup>8</sup> of the Code of Ukraine on Administrative Offenses (CUAO) is an important means of combating corruption offenses related to the illegal disclosure or use in another way of information that arises during the activities of state authorities and local self-government bodies, in particular in terms of the Law of Ukraine "On Prevention of Corruption". According to the author, it is necessary to clarify the list of positions, occupying which persons become the subject of the specified tort in terms of the Law of Ukraine "On Prevention of Corruption", as well as to identify possible gaps in the current legislation in connection with the implementation of the specified norm, and to develop, in connection with this, proposals for their settlement.

The author notes that in the footnote to Art. 172<sup>8</sup> of the Code of Ukraine on Administrative Offenses are defined the categories of persons who become the subject of the specified tort according to parts 1 and 2. So, according to Part 1, such persons are the persons whose list is clearly formed in Clause 1 of Part One of Article 3 of the Law of Ukraine "On Prevention of Corruption".

As for the persons specified in subparagraph "b" of clause 2 of the first part of Article 3 of the Law of Ukraine "On Prevention of Corruption", here the author points to certain existing flaws in the current legislation, which do not define all categories of persons who are involved in the consideration of cases by competition commissions formed in accordance with the laws of Ukraine "On Civil Service", "On Service in local self-government bodies", other laws, and at the same time are not subjects of part 1 of Art. 172<sup>8</sup> CUAO.

Proposals are given to eliminate the above-mentioned defects, and attention is also emphasized to the need for coordination and synchronization of the norms of Art. 43 of the Law of Ukraine "On Prevention of Corruption" and notes to Art. 172<sup>8</sup> CUAO.

Considering the provisions of part 2 of Art. 172<sup>8</sup> of the CUAO, the author defines an approximate list of positions, holding which persons may be informed in connection with the performance of official or other legally defined powers with the content of reports on corruption received from the whistleblower, or with information that is generated during the consideration of such a report in the process of disciplinary, administrative and criminal proceedings, and, accordingly, such persons may be classified as subjects of the above-mentioned norm of an administrative offense.

**Key words:** Whistleblower, information, corruption offense, administrative responsibility, subject, Law of Ukraine "On Prevention of Corruption", Code of Ukraine on Administrative Offenses.

**Постановка проблеми.** Одним із засобів протидії корупційним правопорушенням, пов'язаних з незаконним розголошенням або використанням в інший спосіб інформації, яка виникає під час діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування, в частині дії Закону України «Про запобігання корупції» [1], є норми ст. 172<sup>8</sup> Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП) [2]. У примітці до вказаної статті КУпАП визначається суб'єкт правопорушень, а саме особи, зазначені у пункті 1 та підпункті «в» пункту 2 частини першої ст. 3 Закону України «Про запобігання корупції».

Вказане спонукає на проведення дослідження, спрямованого на уточнення суб'єкта адміністративного пра-

вопорушення, передбаченого ст. 172<sup>8</sup> КУпАП, а саме визначення переліку посад, займаючи які, особи стають суб'єктом вказаного делікта в частині дії Закону України «Про запобігання корупції», а також виявлення можливих прогалин у чинному законодавстві у зв'язку з реалізацією вказаної норми та вироблення у зв'язку з цим пропозицій щодо їх врегулювання.

**Аналіз останніх досліджень публікацій.** Дослідженню проблематики визначення суб'єктів адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 172<sup>8</sup> КУпАП, приділяли певну увагу у своїх працях такі вітчизняні вчені як, Ю. П. Битяк, О. О. Дудоров, Т. В. Ільєнок, О. В. Клок, В. К. Колпаков, А. Т. Комзюк, М. І. Мельник, Р. О. Мовчан,

А. О. Надежденко, В. С. Надежденко, Д. В. Оробченко, В. Г. Сеник, В. Л. Тесля, М. І. Хавронюк та інші. Водночас з урахуванням багатоаспектного характеру вказаної проблематики на сьогодні відсутня чітка систематизація посад, займаючи які, особи стають суб'єктом адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 172<sup>8</sup> КУпАП в частині дії Закону України «Про запобігання корупції», що потребує здійснення відповідного дослідження та підкреслює актуальність вказаної статті.

**Метою статті** є визначення суб'єкта адміністративного правопорушення, передбаченого статтею 172<sup>8</sup> КУпАП в частині дії Закону України «Про запобігання корупції», а саме встановлення переліку посад, займаючи які, особи стають суб'єктом вказаного вище делікту, а також виявлення можливих вад у чинному законодавстві у зв'язку з реалізацією вказаної норми та вироблення пропозицій щодо їх врегулювання.

**Виклад основного матеріалу.** Як зазначалося, у примітці до ст. 172<sup>8</sup> КУпАП визначено категорії осіб, які можуть бути суб'єктом вказаного делікту:

а) за частиною 1:

– особи, які зазначені у пункті 1 частини першої статті 3 Закону України «Про запобігання корупції»;

– особи, які зазначені у підпункті «в» пункту 2 частини першої статті 3 Закону України «Про запобігання корупції»;

б) за частиною 2 – особи, яким стало відомо у зв'язку з виконанням ними службових або інших визначених законом повноважень про повідомлення викривача, результати його розгляду в юридичній особі, під час здійснення розгляду адміністративного провадження чи кримінального провадження, відкритих за повідомленням викривача.

Що стосується переліку посад, які визначені у пункті 1 частини першої статті 3 Закону України «Про запобігання корупції», законодавством чітко встановлений такий перелік і особа, займаючи таку посаду, буде суб'єктом адміністративної відповідальності за частиною 1 ст. 172<sup>8</sup> КУпАП.

Що стосується переліку посад, які визначені у підпункті «в» пункту 2 частини першої ст. 3 Закону України «Про запобігання корупції», то тут суб'єктами адміністративної відповідальності за частиною 1 ст. 172<sup>8</sup> КУпАП будуть – представники громадських об'єднань, наукових установ, навчальних закладів, експертів відповідної кваліфікації, інші особи, які входять до складу конкурсних та дисциплінарних комісій, утворених відповідно до Закону України «Про державну службу», Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування», інших законів (крім іноземців-нерезидентів, які входять до складу таких комісій), Громадської ради доброчесності, утвореної відповідно до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» [3], і при цьому не є особами, зазначеними у пункті 1, підпункті «а» пункту 2 частини першої ст. 3 Закону України «Про запобігання корупції».

На відміну від пункту 1 частини першої статті 3 Закону України «Про запобігання корупції», де чітко визначені категорії осіб, у підпункті «в» пункту 2 частини першої ст. 3 Закону України «Про запобігання корупції» законодавець визначив категорії осіб, які входять до відповідних: конкурсних комісій, дисциплінарних комісій, а також є членами Громадської ради доброчесності, утвореної відповідно до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» [3]. Вказане потребує визначення переліку посад конкурсних та дисциплінарних комісій, які утворюються відповідно до законів України «Про державну службу» [4], «Про службу в органах місцевого самоврядування» [5], «Про судоустрій і статус суддів» [3] й інших законів.

Надамо перелік посад конкурсних комісій, займаючи які, особи стають суб'єктом адміністративної відповідальності за частиною 1 ст. 172<sup>8</sup> КУпАП, та утворених відповідно до:

Д). Закону України «Про державну службу» [4]:

1.1). члени Комісії з питань вищого корпусу державної служби, які обираються відповідно до положення, затвердженого Кабінетом Міністрів України [6];

1.2). члени конкурсних комісій, які утворюються відповідно до Порядку проведення конкурсу на зайняття посад державної служби, що затверджується Кабінетом Міністрів України [7], для проведення конкурсу: 1) на зайняття вакантної посади державної служби; 2) на посаду на період заміщення тимчасово відсутнього державного службовця, за яким зберігається посада державної служби; 3) на посади державної служби, що займаються особи, припинення державної служби яких має відбуватися відповідно до пункту 7 частини першої статті 83 Закону України «Про державну службу» [4]; 4) на посади державної служби категорії «А», що займають особи, у яких спливає строк призначення.

П) Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування» [5]:

2.1). члени конкурсних комісій на зайняття посад сільського, селищного, міського голови, голови районної, районної у місті, обласної ради;

2.2). члени конкурсних комісій на зайняття посад керівника секретаріату (керуючого справами) районної, обласної ради, керуючого справами виконавчого апарату обласних і районних рад, керівників відділів, управлінь та інших працівників органів місцевого самоврядування шляхом призначення відповідно сільським, селищним, міським головою, головою районної, районної у місті, обласної ради на конкурсній основі чи за іншою процедурою, передбаченою законодавством України.

ІІІ). Закону України «Про судоустрій і статус суддів» [3] – члени конкурсних комісій утворених для проведення тимчасового конкурсу на зайняття посади керівника служби дисциплінарних інспекторів Вищої ради правосуддя.

ІV). Інших законів України:

Що стосується переліку посад у конкурсних комісіях, які утворюються відповідно до інших законів України, то тут вже виникають певні правові проблеми щодо визначення категорій посад, займаючи які, особи стають суб'єктом адміністративної відповідальності за частиною 1 ст. 172<sup>8</sup> КУпАП.

Наведемо декілька прикладів:

а) Відповідно до Закону України «Про запобігання корупції» передбачена процедура проведення конкурсного відбору та призначення Голови Національного агентства з питань запобігання корупції, де організацію та проведення конкурсного відбору здійснює відповідна конкурсна комісія, члени якої є суб'єктом адміністративної відповідальності за частиною 1 ст. 172<sup>8</sup> КУпАП. Поряд з цим, відповідно до підпункту 5) пункту 7 ст. 6 Закону України «Про запобігання корупції» члени конкурсної комісії з метою збору, перевірки та аналізу інформації, у тому числі з обмеженим доступом, мають право користуватися допомогою помічників, які у свою чергу мають доступ до значного обсягу інформації, що стосується як до порядку проведення конкурсу, так і до інформації щодо кандидатів на посаду. Але враховуючи, що помічники членів конкурсної комісії не входять до складу конкурсної комісії, відповідно, такі особи не відносяться до категорії посад, які визначені у підпункті «в» пункту 2 частини першої ст. 3 Закону України «Про запобігання корупції», і такі особи не несуть адміністративну відповідальність за частиною 1 ст. 172<sup>8</sup> КУпАП, незважаючи на те, що у підпункті 5) пункту 7 ст. 6 Закону України «Про запобігання корупції» підкреслюється, що «Помічники зобов'язані забезпечувати захист і нерозголошення персональних даних, інформації з обмеженим доступом, що стала відома їм у зв'язку з виконанням відповідних обов'язків».

Б) Для проведення конкурсу на зайняття посади Голови Національного агентства України з питань державної служби поряд з членами конкурсної комісії за поданням керівника спеціального структурного підрозділу вказаного вище агентства визначається особа, яка виконуватиме функції адміністратора (одного або двох осіб) під час проведення конкурсу [6], до функцій якого віднесено ведення протоколів засідання, оформляти відомості про результати конкурсу, роздруковує звіти про результати проходження тестування, перевіряє особу кандидата тощо. При цьому відповідно до п. 18 Порядку проведення конкурсу на зайняття посад державної служби, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 2016 р. № 246 [7], адміністратор не є членом конкурсної комісії, і відповідно, не відноситься до категорії посад, визначених у підпункті «в» пункту 2 частини першої ст. 3 Закону України «Про запобігання корупції», та, відповідно, не є суб'єктом адміністративної відповідальності за частиною 1 ст. 172<sup>8</sup> КУпАП. Вказане також підтверджується ст. 18<sup>1</sup> Закону України «Про державну службу» [4], в якій адміністратор відокремлений від інших категорій осіб, які входять до складу конкурсних комісій.

Як зазначалося вище, відповідно до підпункту «в» пункту 2 частини першої ст. 3 Закону України «Про запобігання корупції», поряд з конкурсними комісіями, утворюються й дисциплінарні комісії відповідно до законів України «Про державну службу» [4], «Про службу в органах місцевого самоврядування» [5], «Про судоустрій і статус суддів» [3] й інших законів, займаючи посади у яких, особи також стають суб'єктом адміністративної відповідальності за частиною 1 ст. 172<sup>8</sup> КУпАП. Наддамо перелік таких посад:

1) члени Комісії з питань вищого корпусу державної служби, які обираються відповідно до положення, затвердженого Кабінетом Міністрів України [6];

2) члени дисциплінарних комісій з розгляду дисциплінарних справ стосовно державних службовців, які займають посади державної служби категорій «А», «Б», «В», утворених відповідно до Закону України «Про державну службу» [4, 7];

3) члени дисциплінарних комісій з розгляду дисциплінарних справ стосовно службовців місцевого самоврядування, утворених відповідно до Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування» [5];

4) члени Дисциплінарних палат Вищої ради правосуддя з розгляду дисциплінарних проваджень стосовно суддів, утворених відповідно до законів України «Про судоустрій і статус суддів» [3];

5) члени дисциплінарних комісій з розгляду дисциплінарних справ, утворених відповідно до інших законів, для прикладу – Законом України «Про Дисциплінарний статут Національної поліції України» [8] передбачається створення дисциплінарних комісій з метою проведення службових розслідувань за фактом порушення поліцейським службової дисципліни.

6) члени Громадської ради доброчесності, утвореної відповідно до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» [3, 9].

Як вбачається з наведених прикладів секретарі, адміністратори конкурсних та дисциплінарних комісій, помічники членів конкурсних комісій мають доступ до значного об'єму інформації, яка формується у зв'язку з діяльністю таких комісій, зокрема до інформації з обмеженим доступом щодо осіб, справи яких розглядаються, що ставить вказану категорію осіб за рівнем поінформованості на один бік з членами конкурсних та дисциплінарних комісій. У зв'язку з викладеним пропонується віднести секретарів, адміністраторів конкурсних та дисциплінарних комісій, помічників членів конкурсних комісій та інших осіб, які забезпечують роботу конкурсних і дисциплінарних комісій, до суб'єктів адміністративного правопорушення,

передбаченого частиною 1 ст. 172<sup>8</sup> КУпАП, та викласти примітку до ст. 172<sup>8</sup> КУпАП наступним чином:

«Примітка. Суб'єктом правопорушень у частині першій цієї статті є особи, зазначені у пункті 1 та підпункті «в» пункту 2 частини першої статті 3 Закону України «Про запобігання корупції», **інші особи, які забезпечують роботу конкурсних та дисциплінарних комісій**, а також особи, зазначені в частині другій статті 17 Закону України «Про запобігання впливу корупційних правопорушень на результати офіційних спортивних змагань»».

Порівняльний аналіз положень ст. 43 Закону України «Про запобігання корупції» та частини 1 ст. 172<sup>8</sup> КУпАП в частині визначення суб'єкта відповідальності, засвідчує про наявність деяких відмінностей між вказаними вище нормами. Так, відповідно до ст. 43 «Нерозголошення інформації» Закону України «Про запобігання корупції» суб'єктам правопорушення є особи, зазначені у пункті 1, підпункті «а» пункту 2 частини першої статті 3 Закону України «Про запобігання корупції», на відміну від примітки до ст. 172<sup>8</sup> КУпАП, де перелік таких осіб відсутній. Відповідно, особи, які порушують норми ст. 43 Закону України «Про запобігання корупції», а саме розголошують та використовують в інший спосіб конфіденційну та іншу інформацію з обмеженим доступом, що стала їм відома у зв'язку з виконанням своїх службових повноважень та професійних обов'язків, крім випадків, встановлених законом, не будуть нести відповідальність за частиною 1 ст. 172<sup>8</sup> КУпАП. Виходячи з наведеного з метою синхронізації норм, усунення їх розбіжності, пропонується поширити норми частини 1 ст. 172<sup>8</sup> КУпАП на диспозицію ст. 43 Закону України «Про запобігання корупції», та доповнити примітку до ст. 172<sup>8</sup> КУпАП новим суб'єктом відповідальності – категорією осіб, віднесених до підпункту «в» пункту 2 частини першої ст. 3 Закону України «Про запобігання корупції». Одночасно, виходячи з положень частини 1 ст. 172<sup>8</sup> КУпАП та примітки до неї, пропонується доповнити диспозицію ст. 43 Закону України «Про запобігання корупції» новою категорією осіб, які визначені у підпункті «в» пункту 2 частини першої статті 3 Закону України «Про запобігання корупції».

Частиною 2 ст. 172<sup>8</sup> КУпАП передбачено відповідальність за незаконне розголошення або використання в інший спосіб особою у своїх інтересах чи в інтересах іншої фізичної або юридичної особи інформації про викривача, його близьких осіб чи інформації, що може ідентифікувати особу викривача, його близьких осіб, яка стала їй (їм) відома у зв'язку з виконанням службових або інших визначених законом повноважень, яка має зовсім іншу диспозицію на відміну від частини 1 ст. 172<sup>8</sup> КУпАП, і відповідно, вважається, що тут буде й інший суб'єкт адміністративної відповідальності.

Суб'єкт адміністративної відповідальності частини 2 ст. 172<sup>8</sup> КУпАП буде визначатися щодо його відношення до обігу інформації, яка утворюється у зв'язку з повідомленням викривачем або членом його сім'ї про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції», вчинених іншою особою, якщо така інформація стала їй відома у зв'язку з її трудовою, професійною, господарською, громадською, науковою діяльністю, проходженням нею служби чи навчання або її участю у передбачених законодавством процедурах, які є обов'язковими для початку такої діяльності, проходження служби чи навчання (далі – повідомлення про корупцію).

Таким чином потребує визначення категорій посад, займаючи які, особи можуть бути ознайомлені з повідомленням про корупцію у зв'язку з виконанням своїх службових або інших визначених законом повноважень, під час: 1) розгляду в юридичній особі повідомлення про корупцію; 2) здійснення адміністративного провадження

за результатами повідомлення про корупцію; 3) здійснення кримінального провадження, відкритому за повідомленням про корупцію.

Спробуємо визначити вказані категорії посад в юридичній особі, залежно від стадій розгляду повідомлення про корупцію:

*а) стадія отримання, реєстрації та визначення виконавців розгляду повідомлення про корупцію, яке надійшло до юридичної особи:*

- працівники уповноважених підрозділів (уповноважені особи) з питань запобігання та виявлення корупції, які створені відповідно до ст. 13<sup>1</sup> Закону України «Про запобігання корупції», особи, відповідальні за реалізацію антикорупційної програми, які призначені відповідно до ст. 62 Закону України «Про запобігання корупції», а також особи, які їх замінюють – під час отримання від викривача повідомлення про корупцію, передачею такого повідомлення на розгляд керівництву юридичної особи для розгляду та прийняття подальшого рішення, участь у проведенні перевірки інформації, яка викладена у такому повідомленні, захисті викривача, інформування викривача про результати розгляду його повідомлення;

- керівник юридичної особи або особа, яка виконує його функції – під час розгляду отриманого повідомлення про корупцію та накладання резолюції з прийнятим рішенням щодо подальшого спрямування повідомлення про корупцію, визначає перелік осіб, які будуть здійснювати перевірку інформації, яка вказана у такому повідомленні, та подальше інформування викривача про результати розгляду його повідомлення;

- працівники підрозділів, у яких здійснюється отримання та реєстрація вхідної й вихідної кореспонденції (наприклад, відділу (сектор, група): документообігу, документування службової діяльності, документообігу та управління, тощо) – під час виконання функції, пов'язані з отриманням, первинним розглядом, реєстрацією повідомлення про корупцію, подальшого його спрямування керівникові юридичній особі для розгляду, або спрямування до вищого органу, іншому органу за належністю або до спеціально уповноваженого суб'єкта у сфері протидії корупції.

*б) стадія розгляду повідомлення про корупцію в юридичній особі:*

- особи, які відповідно до резолюції керівника юридичної особи, здійснюють попередній розгляд повідомлення про корупцію та інформування викривача про результати такого розгляду;

- особи, які готують розпорядчий документ (наказ, доручення) про проведення службового розслідування відповідно до фактів, викладених у повідомленні про корупцію, а також особи, які безпосередньо приймають участь у здійсненні такого розслідування;

- керівник юридичної особи або особа, яка виконує його обов'язки чи особа, яка уповноважена на затвердження результатів (висновку) проведеного службового розслідування;

- особи, які здійснюють інформування викривача про результати проведеного службового розслідування;

- працівники підрозділів у яких здійснюється отримання та реєстрація вхідної й вихідної кореспонденції – під час реєстрації відповіді викривачу, спрямування до вищого органу, іншому органу за належністю або до спеціально уповноваженого суб'єкта у сфері протидії корупції.

*в) стадія оскарження результатів розгляду повідомлення про корупцію в юридичній особі або до вищої юридичної особи:*

- адвокат викривача – функції, пов'язані із захистом прав викривача та представництва його інтересів;

- працівник НАЗК, у разі звернення викривача до НАЗК для захисту своїх прав та представництва своїх

інтересів (функції, пов'язані із захистом прав викривача та представництва його інтересів);

- особи, які відповідно до резолюції керівника юридичної особи, здійснюють розгляд скарги викривача на результати попереднього розгляду його повідомлення про корупцію;

- керівник юридичної особи або особа, яка виконує його функції – під час розгляду отриманої скарги від викривача на результати попереднього розгляду поданого ним повідомлення про корупцію;

- особи, які будуть причетні до розгляду скарги від викривача на результати попереднього розгляду поданого ним повідомлення про корупцію, а також особи, які будуть інформувати викривача про результати розгляду його скарги;

- працівники підрозділів у яких здійснюється отримання та реєстрація вхідної й вихідної кореспонденції під час реєстрації скарги викривача, відповіді йому або спрямування скарги до вищого органу, іншому органу за належністю або до спеціально уповноваженого суб'єкта у сфері протидії корупції.

Під час здійснення адміністративного провадження за повідомленням про корупцію з його змістом, а також іншою інформацією, яка утворюється під час обігу повідомлення про корупцію та адміністративного провадження, можуть бути ознайомлені наступні категорії посад, у зв'язку з виконанням службових або інших визначених законом повноважень:

- суддя, секретар судового засідання, які беруть участь у судовому розгляді адміністративного провадження за повідомленням про корупцію;

- керівник юридичної особи або особа, яка виконує його функції, працівники уповноважених підрозділів (уповноважені особи) з питань запобігання та виявлення корупції, які створені відповідно до ст. 13<sup>1</sup> Закону України «Про запобігання корупції», особи, відповідальні за реалізацію антикорупційної програми, які призначені відповідно до ст. 62 Закону України «Про запобігання корупції», а також особи, які їх замінюють – у разі їх залучення до отримання або розгляду повідомлення про корупцію, яке надійшло до юридичної особи;

- працівник НАЗК, у разі звернення викривача до НАЗК для захисту своїх прав та представництва своїх інтересів;

- працівники підрозділів суду у яких здійснюється отримання та реєстрація вхідної й вихідної кореспонденції.

Під час здійснення кримінального провадження за повідомленням про корупцію з його змістом, а також іншою інформацією, яка утворюється під час обігу повідомлення про корупцію та здійсненням процесуальних дій, можуть бути ознайомлені наступні категорії посад, у зв'язку з виконанням службових або інших визначених законом повноважень:

- слідчий, дізнавач, прокурор, які беруть участь у досудовому розслідуванні кримінального провадження, відкритому за повідомленням викривача або учасником якого є викривач;

- суддя, прокурор, слідчий, дізнавач, які беруть участь у судовому розгляді кримінального провадження, відкритого за повідомленням викривача або учасником якого є викривач;

- працівник НАЗК, у разі звернення викривача до НАЗК для захисту своїх прав та представництва своїх інтересів;

- адвокат викривача (функції, пов'язані із захистом прав викривача та представництва його інтересів);

- працівники правоохоронних органів, які беруть участь у застосованні правових, організаційно-технічних та інших спрямованих на захист від протиправних посягань заходів щодо викривача та членів його сім'ї, передбачені Законом України «Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві»;

– інші особи, яким стала відома інформація про викривача, його близьких осіб чи інформація, що може ідентифікувати особу викривача, його близьких осіб у зв'язку з проведенням процесуальних дій.

Підводячи підсумки до підрозділу зазначимо, що адміністративні правопорушення за частинами 1 та 2 ст. 172<sup>8</sup> КУпАП в частині дії Закону України «Про запобігання корупції» можуть вчинятися лише спеціальним суб'єктом. За частиною 1 ст. 172<sup>8</sup> КУпАП перелік суб'єктів вказаного адміністративного правопорушення визначений у примітці до цієї статті, а саме – особи, зазначені у пункті 1 та підпункті «в» пункту 2 частини першої статті 3 Закону України «Про запобігання корупції». Таким чином положення примітки до ст. 172<sup>8</sup> КУпАП також мають відсилочний характер на визначені норми Закону України «Про запобігання корупції». В окремих випадках для встановлення категорії осіб, які входять до складу конкурсних та дисциплінарних комісій, утворених відповідно до законів України «Про державну службу», «Про службу в органах місцевого самоврядування», інших законів, необхідно користуватися підзаконними нормативно-правовими актами, якими визначаються склад конкурсних та дисциплінарних комісій.

Запропоновано віднести секретарів, адміністраторів конкурсних та дисциплінарних комісій, помічників чле-

нів конкурсних комісій до суб'єктів адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 172<sup>8</sup> КУпАП, а так само поширити норми частини 1 ст. 172<sup>8</sup> КУпАП на диспозицію ст. 43 Закону України «Про запобігання корупції», та доповнити примітку до ст. 172<sup>8</sup> КУпАП новим суб'єктом відповідальності – категорією осіб, віднесених до підпункту «в» пункту 2 частини першої ст. 3 Закону України «Про запобігання корупції». Одночасно, виходячи з положень частини 1 ст. 172<sup>8</sup> КУпАП та примітки до неї, пропонується доповнити диспозицію ст. 43 Закону України «Про запобігання корупції» новою категорією осіб, які визначені у підпункті «в» пункту 2 частини першої статті 3 Закону України «Про запобігання корупції».

За частиною 2 ст. 172<sup>8</sup> КУпАП, суб'єктом є лише ті особи, яким у зв'язку з виконанням своїх службових або інших визначених законом повноважень стала відома інформація про викривача, його близьких осіб чи інформація, що може ідентифікувати особу викривача, його близьких осіб. У статті наведений орієнтовний перелік посад, займаючи які, особи можуть бути ознайомлені у зв'язку з виконанням службових або інших визначених законом повноважень зі змістом повідомлення про корупцію чи інформацією, яка утворюється під час розгляду таких повідомлень в процесі дисциплінарного, адміністративного та кримінального провадження.

#### ЛІТЕРАТУРА

1. Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1700-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення: прийнятий Верховною Радою УРСР 07 грудня 1984 р. № 8073-X. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.
3. Про судоустрій і статус суддів. Закон України від 02 червня 2016 р. № 1402-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>.
4. Про державну службу: Закон України від 10 грудня 2015 р. № 889-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text>.
5. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 02 травня 2023 р. № 3077-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2493-14#Text>.
6. Положення про Комісію з питань вищого корпусу державної служби: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 2016 р. № 243. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/243-2016-%D0%BF#n9>.
7. Порядок проведення конкурсу на зайняття посад державної служби: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 2016 р. № 246. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/246-2016-%D0%BF#Text>.
8. Про Дисциплінарний статут Національної поліції України: затв. Законом України від 15 березня 2018 року № 2337-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2337-19#Text>.
9. Третій склад ради. Громадська рада доброчесності. Офіц. Сайт. URL: <https://grd.gov.ua/tretii-sklad-rady/>.